

НАДА

У доба промена, свет остаје на онима што стално уче, док научени увиђају да су сјајно опремљени за живот у свету који више не постоји.

„Бог није пристрастан“

Хришћани почињу да проповедају необрезаним нејеврејима

На темељу Дела апостолских 10,1-11,30.

ГОДИНА је 36. н. е. Обасјан јесењим сунцем, Петар се моли на равном крову једне куће близу мора у лучком граду Јопи. У тој кући је гост већ неколико дана. Чињеница да је ту одсео открива да барем донекле нема предрасуда. Домаћин је извесни Симон, кожар, код кога не би одсео баш сваки Јудејац. Па ипак, Петар тек треба да научи колико је Јехова непристрастан.

Петар се моли и пада у занос. Оно што види у визији узнемирило би сваког Јудејца. С неба силази нешто попут великог платна у коме су животиње које су према Закону нечисте. Када му један глас каже да их коље и једе, он одговара: „Никада нисам јео ништа погано и нечисто.“ Чак три пута му је речено: „Не зови нечистим оно што је Бог очистио“ (Дела 10,14-16). Петар је збуњен том визијом, али не задуго.

Шта је значила та визија? Веома је важно да схватимо њено значење јер она показује како Бог гледа на људе. Као прави хришћани, не можемо темељно сведочити о Божјем Краљевству ако не научимо да на људе гледамо онако како Бог гледа. Да бисмо открили значење визије коју је Петар имао, размотримо узбудљиве догађаје повезане с њом.

„Непрестано је упућивао усрдне молитве Богу“ – Дела 10,1-8.

Петар није знао да је претходног дана у Цезареји, која се налази око 50 километара северно од Јопе, један човек који се звао Корнелије такође имао визију од Бога.

Корнелије је био центурион, то јест стотник у римској војсци и важио је за побожног човека. Био је и узоран поглавар породице и „бојао се Бога, као и сви његови укућани“. Корнелије није био прозелит. Био је необрезани нејеврејин, али је ипак био саосећајан према сиромашним Јудејцима и пружао им материјалну помоћ. Овај честити човек је непрестано „упућивао усрдне молитве Богу“ (Дела 10,2).

Око три сата после подне, Корнелије се молио када је добио визију у којој му је један анђео рекао: „Бог је чуо твоје молитве, видео је твоја милосрдна дела и није их заборавио“ (Дела 10,4). Као што му је анђео рекао, Корнелије је послао двојицу слугу да позову апостола Петра. Корнелије ће убрзо доживети нешто што ниједан необрезани нејеврејин до тада није доживео. Чуће добру вест спасења.

Да ли и у данашње време Бог услишава молитве оних који желе да сазнају истину о њему?

„Петар [је] био у недоумици“ – Дела 10,9-23а.

Док је Петар још увек био на крову, „у недоумици шта би та визија могла да значи“, дошли су гласници које је Корнелије послао (Дела 10,17). Да ли ће Петар, који је три пута рекао да неће јести храну која је према Закону била нечиста, пристати да пође с тим људима и уђе у кућу једног нејеврејина? Бог је преко светог духа на неки начин показао Петру каква је његова воља у овој ситуацији. Дух му је рекао: „Траже те три човека. Сиђи и без оклевања пођи с њима, јер сам их ја послао“ (Дела 10,19,20). Нема сумње да је визија припремила Петра да послуша вођство Светог Духа.

Када је Петар чуо да је Корнелије добио упутство од Бога да пошаље људе код њега, позвао је те нејевреје и „угостио их“ (Дела 10,23а). Тај послушни апостол је већ почео да мења своје гледиште у складу с новим сазнањем о томе шта је Божје воља.

Петар им је „заповедио да се крсте“ - Дела 10,23б-48.

Сутрадан, након што је имао визију, Петар је са још деветорицом људи – тројицом гласника које је послао Корнелије и шесторицом јудејске браће из Јопе – пошао у Цезареју (Дела 11,12). Корнелије је очекивао Петра, па је сакупио „своје рођаке и блиске пријатеље“, који су по свему судећи сви били нејевреји (Дела 10,24). Када је стигао, Петар је учинио нешто што му је раније било незамисливо. Ушао је у кућу једног необрезаног нејеврејина! Петар је рекао: „Добро знате да Јудејцу његов Закон забрањује да се дружи с човеком из другог народа или да долази код њега. Али мени је Бог показао да ниједног човека не зовем поганим или нечистим“ (Дела 10,28). Петар је сада разумео да се визија није односила само на врсту хране која би се смела јести, већ и на то да ниједног човека – па чак ни нејеврејина – не треба да зове поганим.

„Корнелије их је очекивао па је позвао своје рођаке и блиске пријатеље“ (Дела 10,24).

Ти окупљени људи су желели да чују шта Петар има да каже. Корнелије му је рекао: „Сада смо сви овде пред Богом да чујемо све што ти је заповедио да кажеш“ (Дела 10,33). Замисли како би се ти осећао када би тако нешто чуо од неке заинтересоване особе! Петар је на самом почетку изнео једну снажну мисао: „Сад заиста схватам да Бог није пристрастан, него у сваком народу прихвата све који га се боје и чине оно што је праведно“ (Дела 10,34.35). Он је научио да Бог не дели људе по раси, националности или неким другим спољашњим факторима. Затим је дао

сведочанство о Исусовој служби, смрти и ускрсењу.

Затим се догодило нешто што се никада до тада није десило: „Док је Петар још говорио о томе, Свети Дух је био изливен [...] на људе из других народа“ (Дела 10,44.45). Ово је у Светом писму једини забележени случај у коме је свети дух изливен пре крштења. Схвативши да је то знак Божјег признања, Петар је тој групи нејевреја „заповедио да се крсте“ (Дела 10,48).

Као хришћани, ми данас знамо да „код Бога нема пристрасности“ (Римљ. 2,11). Он жели да се „сви људи спасу“ (1.Тим.2,4). Зато никада не смемо просуђивати људе на основу спољашњости. Наш задатак је да темељно сведочимо својим животом и својим говором о Христу. То значи да проповедамо свим људима, без обзира на то које су расе, националности, како изгледају или којој религији припадају.

„Нису му више приговарали, већ су почели да славе Бога“ - Дела 11,1-18.

Петар је сигурно једва чекао да исприча браћи шта се десило и зато је кренуо за Јерусалим. Али изгледа да је вест да су необрезани нејевреји „прихватили Божју реч“ стигла у Јерусалим пре њега. Чим је Петар стигао, „поборници обрезања су почели да му приговарају“. Узнемиравало их је то што је отишао у кућу необрезаних људи и јео с њима (Дела, 11,1-3). Проблем није био у томе да нејевреји не могу постати Христови следбеници. Ти ученици који су били јеврејског порекла у ствари су тврдили да нејевреји морају да се држе Закона – што је подразумевало и обрезање – да би њихова служба Јехови била прихватаљива. Неким ученицима јеврејског порекла очигледно је било тешко да прихвате да Мојсијев закон више не важи.

Како је Петар објаснио своје поступке? Према Делима 11,4-16, навео је четири доказа Божјег вођства: (1) визија коју је добио од Бога (стихови 4-10); (2) оно што му је дух рекао да уради (стихови 11.12); (3) то што је анђео дошао код Корнелија (стихови 13.14) и (4) изливање Светог Духа на нејевреје (стихови 15.16). На крају је поставио изузетно логично питање: „Дакле, ако је Бог њима [нејеврејима који су

исказивали веру] дао исти дар [Свети Дух] који је дао и нама [Јудејцима] који верујемо у Господа Исуса Христа, ко сам ја да спречим Бога у томе?" (Дела 11,17).

Оно што је Петар рекао представљало је пресудан испит за хришћане јеврејског порекла. Да ли ће моћи да оставе по страни све предрасуде и да прихвате новокрштене нејевреје као сувернике? У библијском запису о том догађају пише следеће: „Кад су [апостоли и други хришћани јеврејског порекла] то чули, нису му више приговарали, већ су почели да славе Бога, говорећи: 'Дакле, Бог жели да се и људи из других народа покају како би добили живот'" (Дела 11,1). Захваљујући том позитивном ставу сачувано је јединство заједнице.

У данашње време може бити тешко сачувати јединство зато што хришћани долазе „из свих народа, племена, народности и језика“ (Откр.7,9). Постоје многе заједнице које сачињавају људи различитих раса, култура и друштвених слојева. Било би добро да се питамо: „Да ли сам из свог срца искоренио сваки траг предрасуда? Да ли сам чврсто решио да никада не дозволим да на моје опхођење према браћи и сестрама утичу разна обележја овог света као што су национализам, истицање културе или средине из које потичем и расизам?“ Сети се шта се десило Петру (Кифи) неколико година после обраћења првих нејевреја. Будући да је подлегао предрасудама које су други имали, „није се више дружио“ са хришћанима нејеврејског порекла, због чега је Павле морао да га прекори (Гал.2,11-14). Зато морамо непрестано пазити да не постанемо жртве предрасуда.

„Многи [су] постали верници“ – Дела 11,19-26а.

Да ли су Исусови следбеници почели да проповедају необрезаним нејеврејима? Запази шта се касније десило у Антиохији у Сирији. У том граду је постојала велика јеврејска заједница, али није владала тако велика нетрпељивост између Јевреја и нејевреја. Зато је Антиохија била погодно подручје за проповедање нејеврејима. Управо у том граду су неки ученици јеврејског порекла почели да објављују

добру вест „Људима који су говорили грчки“ (Дела 11,20). Проповедало се не само Јеврејима који су говорили грчки, већ и необрезаним нејеврејима. Господ је то благословио и зато су „многи постали верници“ (Дела 11,21).

АНТИОХИЈА У СИРИЈИ

Антиохија у Сирији се налазила на реци Оронт, око 30 километара узводно од Селеукије, луке на Средоземном мору и око 550 километара северно од Јерусалима (Дела 13,4). Селеук I Никатор, први владар Селеукидског царства, основао је Антиохију 300. године пре н. е. Она је као престоница тог царства убрзо стекла велики значај. Римски генерал Помпеј је 64. пре н. е. Сирију прогласио римском провинцијом, а Антиохију њеном престоницом. До првог века н. е. била је трећи град по величини и богатству у Римском царству, одмах иза Рима и Александрије.

Антиохија је била и трговачки и политички центар. Роба из читаве Сирије је пролазила кроз тај град пре него што би била испоручена у остала подручја у Средоземљу. „Будући да се налазила на граници између подручја која су насељавали Грци и Римљани и источних држава“, каже један изучаваца Библије, „у њој је живело више различитих националности него у већини хеленистичких градова.“ Према речима историчара Јосифа Флавија, у Антиохији је живело много Јудејаца под чијим су утицајем „многи Грци постали прозелити“.

Јерусалимска заједница је послала Варнаву у Антиохију да би проповедао људима који су изгледа били спремни да слушају. Али очигледно је било превише посла за једну особу. Ко би му више могао помоћи од Савла који ће постати апостол послат другим народима? (Дела 9,15; Римљанима 1,5). Да ли ће Варнава гледати на Савла као на супарника? Не, напротив. Варнава је показао да је стварно скроман човек. Отишао је у Тарс, потражио Савла и повео га са собом у Антиохију. Годину дана су заједнички јачали ученике у тамошњој заједници (Дела 11,22-26а).

Како и ми можемо показати да смо скромни док извршавамо нашу службу?

Ако смо скромни, онда ћемо знати где су наше границе. Немамо сви исту снагу, нити исте способности. На пример, неки с лакоћом сведоче неформално или од куће до куће, али се теже сналазе кад треба да обаве накнадне посете или да започну библијски курс. Ако желиш да се побољшаш у неком виду службе, зашто не затражиш помоћ? Уколико то урадиш, бићеш ефикаснији и срећнији у служби проповедања (1.Кор.9,26).

Слање помоћи браћи – Дела 11,266-30.

Бог је управо у Антиохији „обзнанио ученицима да треба да се зову хришћани“ (Дела 11,266).. То име јасно показује да су они Христови ученици. Пошто су и људи из других народа постајали хришћани, да ли се између њих и ученика јеврејског порекла развила братска љубав? Погледајмо шта се десило када је отприлике 46. н. е. наступила велика глад. У древна времена глад је нарочито погађала сиромашне, јер нису имали никакву уштеђевину нити залихе хране. За време те глади, хришћани јеврејског порекла који су живели у Јудеји и који су углавном били сиромашни нису имали довољно хране. Када су браћа из Антиохије сазнала за то, а међу њима је било и хришћана нејеврејског порекла, послала су „помоћ браћи која живе у Јудеји“ (Дела 11,29). То је заиста био искрен израз братске љубави.

Божји народ и данас поступа тако. Пружање такве помоћи доказ је да међу нама влада искрена љубав (Јов. 13,34-35; 1.Јов. 3,17).

Као хришћани ми озбиљно схватамо значење визије коју је Петар имао у Јопи у првом веку. Ми служимо Богу који није пристрастан. Он жели да сведочимо о његовом Сину, то јест да проповедамо људима без обзира на то које су расе, националности или ком друштвеном слоју припадају. Зато пружимо прилику свима да чују добру вест (Рима.10,11-13).